

V CHÝŠTI DVOJICE NAHRADILA ČTVEŘICI

V Zemědělském družstvu Chýšť rozmetala statková hnojiva od nepaměti česká rozmetadla RU-8, RU-10 a RU-140. Když se provoz nejstarších z nich stal neefektivním a poruchovost překročila únosnou mez, rozhodlo se vedení družstva zastaralou techniku nahradit novou, výkonnější s kvalitnějším rozmetáním. Dvojice rozmetadel Bergmann TSW 2140 překonala očekávání, není evolucí, spíše revolucí.

Zemědělské družstvo Chýšť hospodaří v okrese Pardubice na 2700 ha zemědělské půdy, z nichž je 2520 ha orné půdy, zbylých 180 ha tvoří trvalé travní porosty. Rostlinná výroba zajišťuje potřeby živočišné výroby, a tak část výměry je vyčleněna pro krmné plodiny. Tomu odpovídá osevnický postup, v němž se střídají:

ozimá pšenice na 900 ha (potravinářská na 600 ha, krmná na 200 ha a množitel-ské porosty na 100 ha), jarní ječmen sladovnický na 100 ha, na 395 ha družstvo pěstuje kukuřici (na 250 až 280 ha silážní, na 30 ha CCM a na zbytku zrnovou), na 360 ha řepku, na 140 ha cukrovku, na 130 ha hrách a na 360 ha voj-

těšku. Družstvo nezapomíná ani na své členy a zaměstnance, pro které pěstuje na menší ploše brambory, zbylou část výměry tvoří úhor.

Živočišná výroba je zaměřena na chov českého strakatého skotu s produkcí mléka. V současné době je v chovu 1800 kusů, z nichž je 500 dojnic (s denním nádojem 11 000 litrů), 450 telat, 340 býků, 450 jalovic a 60 krav bez tržní produkce mléka.

je jednak statkový hnůj a separát, jednak fugát,“ vysvětluje místopředseda představenstva a hlavní agronom Libor Hubáček a pokračuje: „Organická hnojiva jsou důležitá z hlediska struktury půdy a jejího následného zpracování. Díky nim se nám daří i na těžkých půdách dosahovat slušných výnosů, pouze s minerálními hnojivy bychom takových výsledků nedosáhli.“ To je důležité, protože těžké půdy tvoří 70 % výměry, střední 15 % a písčité rovněž 15 %. A charakteru půd družstvo přizpůsobuje i jejich zpracování. „Uplatňujeme kombinované zpracování půdy, i vzhledem k našim ‘hodinovým’ polím. Půdu zpracováváme s přihlédnutím k okamžitým podmínkám. Proto máme širokou škálu techniky, zahrnující dlátové kypřiče, pluh, talířové podmiče a další potřebné stroje. V některých letech pluh nevyjede, v jiných zoře téměř celou výměru. Za optimální

Místopředseda představenstva a hlavní agronom Libor Hubáček s Miloslavem Zobinou ze společnosti Agrotech HK, s. r. o.

DOSTATEK ORGANICKÝCH HNOJIV

„Díky živočišné výrobě produkuje značné množství organických hnojiv. Keřda ze stáji dojnic je v separátoru rozdělena na separát a fugát. Fugát je aplikován na pole, část separátu je použita na přistýlání postýlek, zbylá část je aplikována jako tuhé organické hnojivo. Stáje s ostatními kategoriemi skotu jsou stlané slámou. Živočišná výroba tak produkuje

Model TSW 2140 je jednorázové univerzální nízkopodlažní rozmetadlo s kónickou celocelovou vanou o objemu 14 m³

základní operaci však považujeme hloubkové kypření,“ popisuje technologii zpracování půdy Libor Hubáček.

NÁHRADA HISTORICKÉ TECHNIKY

„Dříve jsme při aplikaci statkových hnojiv používali pelhřimovská rozmetadla. Na přelomu osmdesátých a devadesátých let to byla dvě rozmetadla RU-8 a tři stroje RU-10,“ vzpomíná Libor Hubáček a pokračuje: „V roce 2006 jsme si pořídili ještě větší model RU-140 a v roce 2014 rozmetací nastavbu RM20 na výměnný systém ze ZDT Nové Veselí.“

S tím, jak se však zvyšovala poruchovost starých rozmetadel, vznikla potřeba nové výkonné techniky. A nebylo to pouze poruchovostí rozmetadel, ale také nedostatkem obsluh, zejména v době sklizně a polních prací, a také potřebou kvalitnější aplikace. „V roce 2020 jsme proto začali vybírat nové rozmetadlo. Bylo jasné, že s novou technikou budeme muset také změnit celou technologickou linku,“ vysvětluje hlavní agronom. V roce 2021 společnost Agrotech HK, s. r. o., prakticky předvedla rozmetadlo Bergmann TSW 2140, které zanechalo v Chýšti velmi dobrý dojem. Poté následovaly zkoušky rozmetadel jiných značek, aby o dva roky později, když nazrál čas, následovala objednávka vybrané techniky. Tou byla rozmetadla Bergmann. Původní záměr počítal s jedním rozmetadlem, vedení družstva se však nakonec rozhodlo objednat rozmetadla dvě. Prodejce, společnost Agrotech HK, ve spolupráci se společností P & L, spol. s r. o., rozmetadla dodal v červnu letošního roku. Téměř vzápětí nové stroje aplikovaly statková hnojiva pod řepku.

PROMYŠLENÁ KONSTRUKCE

Model TSW 2140 je jednonápravové univerzální nízkopodlažní rozmetadlo s kónickou celooceľovou vanou o objemu 14 m³ a hydraulicky poháněným podlahovým dopravníkem se čtyřmi řetězy o pevnosti 25 tun v tahu, na němž jsou šroubované příčky. Podvozek je osazen jednou nápravou. Kola o velkém průměru usnadňují pohyb po pozemku a snižují valivý odpor, což si obsluhy v Chýšti pochvalují.

Rozmetací ústrojí tvoří dva horizontální frézovací válce, dva rozmetací talíře a hydraulicky stavitelné hradítko. Největší předností rozmetadla je velmi kvalitní rozdrobení materiálu, které zajišťuje kardanovým hřídelem poháněná dvojice vodorovných fréz s dvojitými noži. Nadrobený materiál padá na nové dvoukotoučové rozmetací ústrojí V-Spread s rozmetacími talíři o větším průměru, uspořádanými do tvaru písmene V. Tato konstrukce umožňuje rovnoměrnější rozmetání na větší vzdálenost, v optimálním případě až na 36 m.

Rozmetadlo s celkovou hmotností 14 t má nosnost 8,5 t. Pro agregaci výrobce doporučuje traktor s výkonem od 81 kW.

SPRÁVNÁ VOLBA

Již část letošní sezóny potvrdila správnost volby, s rozmetadly jsou v Chýšti velmi spokojeni. „Dříve jsme hnůj v létě téměř nerozmetali, zejména z důvodu tepla a rychlého vysychání, s rozmetadly Bergmann to není problém. Kvalita rozmetání a výkon jsou úplně někde jinde. Jejich předností jsou jasné – vysoká kvalita rozmetání, jeho rovnoměrnost a jemná drobtovitost. Jemně rozmetaný hnůj se snadno zpracovává do půdy,

Konstrukce rozmetacího ústrojí umožňuje rovnoměrnější rozmetání na větší vzdálenost

Rozmetací ústrojí V-Spread s talíři uloženými do tvaru písmene V

rychleji se rozkládá a zpřístupňuje tak rostlinám rychleji potřebné živiny. Větší pracovní záběr snižuje počet přejezdů po poli, s ním spojené zhutnění půdy a šetří pohonné hmoty. Díky vysokému výkonu těchto rozmetadel jsme mohli snížit na polovinu jejich počet, a tedy také potřebujeme poloviční počet obsluh. Skokově se zvýšila produktivita práce. Dvě rozmetadla Bergman TSW 2140 nahradila všechny starší stroje a v provozu předčila naše očekávání,“ říká s uznáním místopředseda představenstva a hlavní agronom Libor Hubáček. Obsluhy si pochvalují velmi dobré rozložení hmotnosti – je jedno, jestli je rozmetadlo plné nebo skoro prázdné, rychlý začátek rozmetání po rozjezdu i jednoduchou údržbu. Rozmetadla

jsou agregována s traktory o výkonu 150 až 180 k, s nimiž nemají problém ani na svazích Vysočiny.

VYTIŽENÉ STROJE

Nová rozmetadla nebudou v družstvu zahálet. Sezóna jim začne na jaře rozmetáním hnojiv pod kukuřice (kolem 30 t/ha), následovat bude rozmetání pod řepky (od 30 do 35 t/ha) a na podzim pod cukrovku (od 30 do 35 t/ha) a kukuřici na jaro a někdy také pod pšenice (kolem 30 t/ha). Pokud je v místě polní hnojiště, pohybuje se denní výkonnost dvou rozmetadel kolem 40 až 45 ha. Celkem ročně rozmetají hnojiva na 600 až 700 ha. ■

Jiří Hruška

Foto autor a archiv ZD Chýšť